

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2024-04-04

Diarienummer:
KSN-2024-00730

Handläggare:
Carl Öhman, Nina Klinge-Nygård, Ida Bylund Lindman

Ansökan om bidrag för samordnare för civilsamhället

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** avslå ansökan om bidrag till samordnare för civilsamhället.

Ärendet

Studieförbundet Vuxenskolan Uppsala län har inkommit med en ansökan om bidrag för en samordnartjänst för civilsamhället för att slutföra arbetet med revideringen av lokala överenskommelsen. Arbetet med revideringen är i sitt slutskede och då inte mycket arbete återstår bedömer kommunledningskontoret att en samordnare för att avsluta arbetet inte är nödvändig. Till det kommer kommunledningskontorets minskade budgetutrymme för föreningsbidrag.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Studieförbundet Vuxenskolan Uppsala län (SV) har inkommit med en ansökan om bidrag för en samordnartjänst för civilsamhället. Samordnaren ska bidra till att slutföra arbetet med revideringen av lokala överenskommelsen, 15 april-31 december 2024 om 460 tkr på 50% (bilaga 1).

Kommunstyrelsen har beviljat stöd till en samordnartjänst på heltid sedan år 2016. Samordnartjänsten har varit placerad hos en huvudman inom föreningslivet som varit arbetsgivare. År 2016 var Upplands Idrottsförbund (nuvarande RF-SISU Uppland) arbetsgivare och huvudman. Sedan år 2019 har detta ansvar legat hos Uppsala Läns

Bildningsförbund (ULB) i och med föreliggande ansökan avser SV ta över detta arbetsgivaransvar för en period om cirka 8 månader.

Innan år 2016 gavs stöd till Föreningsrådets verksamhet Centrum för Ideellt Arbete som arbetade stödjande till föreningslivet kring framtagandet av den lokala överenskommelsen och början till struktur för hur arbetet skulle genomföras.

I det löpande arbetet med den lokala överenskommelsen har samordnaren arbetat som ett stöd till föreningslivet, framför allt har funktionen stöttat föreningslivets representationsgrupp (RG). Samordnaren har företrätt föreningslivet i regelbundna samtal med kommunen, främst via kommunledningskontorets hållbarhetsavdelning.

Uppsala kommun beslutade 2013 om en överenskommelse mellan föreningslivet och kommunen, kort kallad LÖK. Överenskommelsen reviderades 2018 och fick då en tillhörande handlingsplan för att förbättra överenskommelsens genomslagskraft. Nu föreliggande revidering av den lokala överenskommelsen påbörjades 2022 och arbetet är nu inne i slutfasen.

I början av det nu pågående revideringsarbetet av lokala överenskommelsen gjorde en extern aktör en utvärdering av lokala överenskommelsen på uppdrag av kommunstyrelsen under hösten 2022 med slutrapport i mars 2023 (KSN-2022-02537). Kommunledningskontoret kompletterade den med omvärldsbevakning, forskning på området, dialogmöten med föreningslivet, möten med RG, möten med samordnaren, samtalade med berörda förvaltningar och hade enskilda samtal med ett antal föreningar. Den samlade bilden är att lokala överenskommelsen inte har uppnått sin fulla potential och intention.

Mot bakgrund av detta har ett omfattande arbete med framtagande av ny struktur för samverkan tagits fram och revidering av policy med föreningslivet och fria kulturlivet gjorts. Detta har gjorts i direkt samverkan med representationsgruppen. Dialoger om den nya strukturen genomfördes också i ett tidigt skede med föreningslivet hösten 2023. Arbetet är nu i sin slutfas.

Kommunledningskontoret bedömer att en samordnare inte är nödvändig för att avsluta arbetet med revideringen.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 4 april 2024
- Bilaga 1, Ansökan om bidrag för en samordnare för civilsamhället

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Biträdande stadsdirektör

**Till Uppsala kommun
Kommunstyrelsen**

Ansökan om bidrag för en samordnare för civilsamhället

Studieförbundet Vuxenskolan Uppsala län ansöker härmed om 460 000 kronor för en 50% samordnartjänst från civilsamhället för slutförande av revideringen av den Lokala Överenskommelsen, "LÖKen", och färdigställande av ny policy genom det arbete som pågår. Ansökan gäller perioden 2024-04-15 till 2024-12-31.

Bakgrund till ansökan

Uppsala kommun har en Lokal Överenskommelse ("LÖK") med civilsamhället sedan drygt 10 år tillbaka. En revidering pågår genom dialog mellan kommunen och civilsamhällets representanter, främst med processledare Daniel Nilsson (som slutar den 29/2) och en Representantgrupp (RG) med fyra åtta ledamöter från föreningslivets paraplyorganisationer (se nedan). Uppsala länsbildningsförbund har varit ansvarig för processledarens arbete genom ett avtal med Uppsala kommun som går ut den sista februari 2024.

En ny överenskommelse och förslag på hur en framtida LÖK ska se ut och fungera är inte klar till den sista februari 2024, som ursprungstanken var. För att 10 års arbete inte ska vara förgäves behöver civilsamhället stöd för att kunna slutföra revideringsprocessen och skapa förutsättningar för en ny utvecklad modell för samverkan mellan kommun och civilsamhället. För närvarande jobbar man med texterna i "Policy för samverkan med aktörer i föreningslivet och det fria kulturlivet". De diskussioner som förs i dagsläget tillsammans med kommunledningskontoret rapporteras vara positiva, men civilsamhället saknar en person som kan ta detta i mål. Därför vore det mycket olyckligt om processen skulle stanna av i detta läge. En bedömning från Uppsala kommuns hållbarhetsavdelning, som leder processen från kommunens sida, är att ärendet skulle kunna nå kommunfullmäktige för beslut i december 2024.

Uppsala länsbildningsförbund har aviserat att de inte har möjlighet att fortsätta axla huvudmannaskapet för samordnarens arbete efter avtalstidens slut. Efter samråd med övriga aktörer i frågan (Representationsgruppen, ansvariga politiker och tjänstemän) erbjuder sig därför Studieförbundet Vuxenskolan att ta ansvaret för att översynen av ny policy för kommunen kan slutföras och resultera i en ny överenskommelse. För att processen inte ska gå i stå behövs det ett snabbt beslut om fortsatt finansiering med Studieförbundet Vuxenskolan som ny huvudman. Representationsgruppen stödjer denna ansökan från oss.

Kort om civilsamhällesorganisationerna i LÖKen

Uppsala har ett rikt och starkt föreningsliv. Ett föreningsliv som är högst involverad i att arbeta med samhällets olika utmaningar och som ställer upp när det blåser i vårt samhälle eller i vår omvärld. Utifrån detta driv, hårda arbete och engagemang initierade föreningslivet Lokala Överenskommelsen (LÖK) i Uppsala. Sedan 2013 har LÖK en anställd tjänsteperson, finansierad av Uppsala kommun, som möter upp de behoven kring samordning och dialog hos både Uppsala kommun och civilsamhället.

Anledningen till att tjänstepersonen är anställd av civilsamhället är att föreningslivet inte ska representeras av eller styras av kommunen själv. Det är dialogen mellan civilsamhället och kommunen, under den lokala överenskommelsens principer, som bäst gynnar båda parter möjligheter att stödja varandra.

Vi har idag en tjänsteperson (processledaren) som slutar den 29/2, och en Representationsgrupp från civilsamhället. Representationsgruppen fungerar som en styrelse och består av LÖK-anslutna paraplyorganisationer och experter inom sakområden. Representationsgruppen består idag av ideella företrädare från följande organisationer:

- Funktionsrätt Uppsala
- Hela Sverige ska leva
- Initcia
- RF-SISU Uppland
- Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Uppsala
- Uppsala kristna råd
- Uppsala läns bildningsförbund
- Uppsala pensionärsföreningars samarbetsråd

Revideringsprocessen

Den lokala överenskommelsen ska enligt sitt regelverk revideras vart femte år. Revideringen påbörjades 2023 och under perioden januari till september 2024 strävar den Lokala Överenskommelsen efter att uppnå en djupgående förändring och förbättring av samverkan mellan civilsamhället och kommunen. Arbetet innebär en översyn av innehållet och utformningen av överenskommelsen samt arbetet i samverkansstrukturerna. Översynen innefattar även ett arbete att tillsammans med Representationsgruppen utforma en ny policy på kommunen för samverkan med civilsamhället.

Under projektperioden april t o m december har vi för avsikt att, i nära samverkan med Uppsala kommun,

- 1) Färdigställa ett konkret förslag till policy för kommunens förhållande till civilsamhället (det som pågår idag, men inte är slutfört).
- 2) Ta fram ett budgetunderlag så att finansiering av detta finns från och med 2025 och framåt för båda parter.
- 3) Utarbeta och fastställa arbetsformer för kommande samverkan mellan kommunen, civilsamhällets samordnare, RG och civilsamhället i stort genom t ex samverkansforum.

De första två punkterna måste sannolikt vara klara under september 2024. Därför brådskar detta ärende. Punkt tre ska vara klar inför årsskiftet så att den nya lösningar kan vara på plats från 1 januari 2025.

Behovet av en Samordnare för civilsamhällets aktörer

Bakgrunden för Lokala Överenskommelsens strävan efter en förbättrad samverkan mellan civilsamhället och kommunen är tydlig. Representationsgruppen består idag av åtta representanter från olika sektorer inom civilsamhället, och är kärnan i civilsamhällets del av detta arbete. Deras engagemang är centralt, men då medlemmarna redan är djupt involverade i sina egna föreningar på ideell basis blir behovet av en dedikerad samordnare uppenbart för att säkerställa ett effektivt färdigställande och implementering av den nya samverkansmodellen. Ingen i representationsgruppen är villig att kunna axla detta ansvar.

En samordnare är avgörande för att undvika splittring och förlust av fokus. Samordnaren organiserar och leder Representationsgruppens arbete, möjliggör planering och genomförande av nödvändiga aktiviteter såsom möten, workshops och informationskampanjer.

Samordnaren fungerar också som ett kommunikationsnav för regelbunden och öppen kommunikation inom Representationsgruppen, med kommunens tjänstepersoner och övriga intressenter. Dessutom kommunicerar samordnaren aktivt med andra delar av civilsamhället och de föreningar som är kopplade till Lokala Överenskommelsen. Samordnaren tar fram underlag för dialog tillsammans med kommunen, och upprättar arbetsgrupper och nätverk på uppdrag av civilsamhället.

Genom att identifiera och rapportera eventuella utmaningar säkerställer samordnaren att arbetet fortskrider enligt plan och att målen nås inom den angivna tidsramen. Anställningen av en samordnare är en investering i en strukturerad och välkoordinerad process, vilket blir avgörande för att förverkliga de övergripande målen med en ny överenskommelse för samverkan med civilsamhället. En samordnare från civilsamhället ser till att föreningarna är med i processen, så att båda parter perspektiv kommer med.

Framtiden för LÖK i Uppsala kommun

Studieförbundet Vuxenskolan har stämt av med dagens parter inom LÖKen, bl a Uppsala kommuns tjänstepersoner och ansvariga politiker, Representantgruppen samt Uppsala länsbildningsförbund som har uppdraget från kommunen t o m sista februari 2024. Efter att ha fått stöd eller i alla fall acceptans från dessa är SV villig att träda in som huvudman under den period som krävs för att slutföra arbetet enligt ovan samt rusta för ett reviderat samarbete inför framtiden mellan Uppsala kommun och civilsamhället.

Det ska här framhållas att processen inte slutar i och med denna period, utan därefter går in i en ny genomförandefas. Eftersom ingen idag vet hur den kommer att se ut söker vi inte medel för mer är förberedelserna för genomförandet, så att den nya överenskommelsen kan sjasättas vid årsskiftet utan avbrott. Det kan bli så att kommunen måste vara beredd på att även i framtiden medverka till att finansiera en samordnarfunktion på civilsamhällessidan, helst med tillskott från externa bidragsgivare.

Budget

PERIOD: 2024-04-15 – 2024-12-31

INTÄKTER	
Bidrag från Uppsala kommun	460 000
SUMMA INTÄKTER	460 000
KOSTNADER	
Personalkostnader inkl sociala avgifter, 50% tjänst 8,5 månader	285 000
Övriga kostnader (OH): <i>Arbetsledning, ekonomi- och lönetjänst, administration, kommunikatörsstöd, dataprogram, hyra kontorsplats, telefon, material, resor, städning, kopiering, kontorsmaterial, post m m</i>	135 000
Nätverks- och utbildningsträffar: <i>Utåtriktad verksamhet som dialog- och förankringsmöten, föreningsträffar, utbildningar, kompetensutveckling m m</i>	40 000
SUMMA KOSTNADER	460 000

Studieförbundet Vuxenskolan är momsbefriad.

Med hopp om en snabb och positiv behandling av denna bidragsansökan.

Uppsala 2024-02-26

För Studieförbundet Vuxenskolan Uppsala län

Fredrik Sjöberg

Avdelningschef, Studieförbundet Vuxenskolan Uppsala län

fredrik.sjoberg@sv.se

018-10 23 74